

9 november

13^e flitspeiling *Vluchtelingen uit Oekraïne, 7 - 8 november*

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid

Introductie

Aanleiding

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft I&O Research gevraagd om flitspeilingen uit te voeren naar de houding van Nederlanders tegenover de komst en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De 13de peiling liep van 7 november 10.00 uur tot en met 8 november 9.00 uur. De eerste vijf peilingen werden door I&O Research uitgevoerd in de periode 15 maart – 23 juni 2022. Deze peilingen waren in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Sinds de zesde peiling (17-18 november 2022) voert I&O Research dit onderzoek in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) uit. Voor een overzicht van alle peildata, zie bijlage A.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.048 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Er zijn 3.000 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 35 procent.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de volgende kenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de Nielsen indeling). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee zijn de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken representatief voor de werkelijke verhoudingen in de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In de tekst worden alleen significante verschillen tussen de peilingen benoemd.
- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- Bij sommige vragen waren meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de uitkomsten vermeld.
- In de rode kaders staan significante verschillen benoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland: de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag), het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).
- Sommige stellingen zijn tussen verschillende metingen aangepast, waardoor sommige uitkomsten niet één op één vergelijkbaar zijn. Als dit het geval is, staat dit vermeld door middel van een eindnoot. Voor een overzicht van alle eindnoten, zie bijlage B.

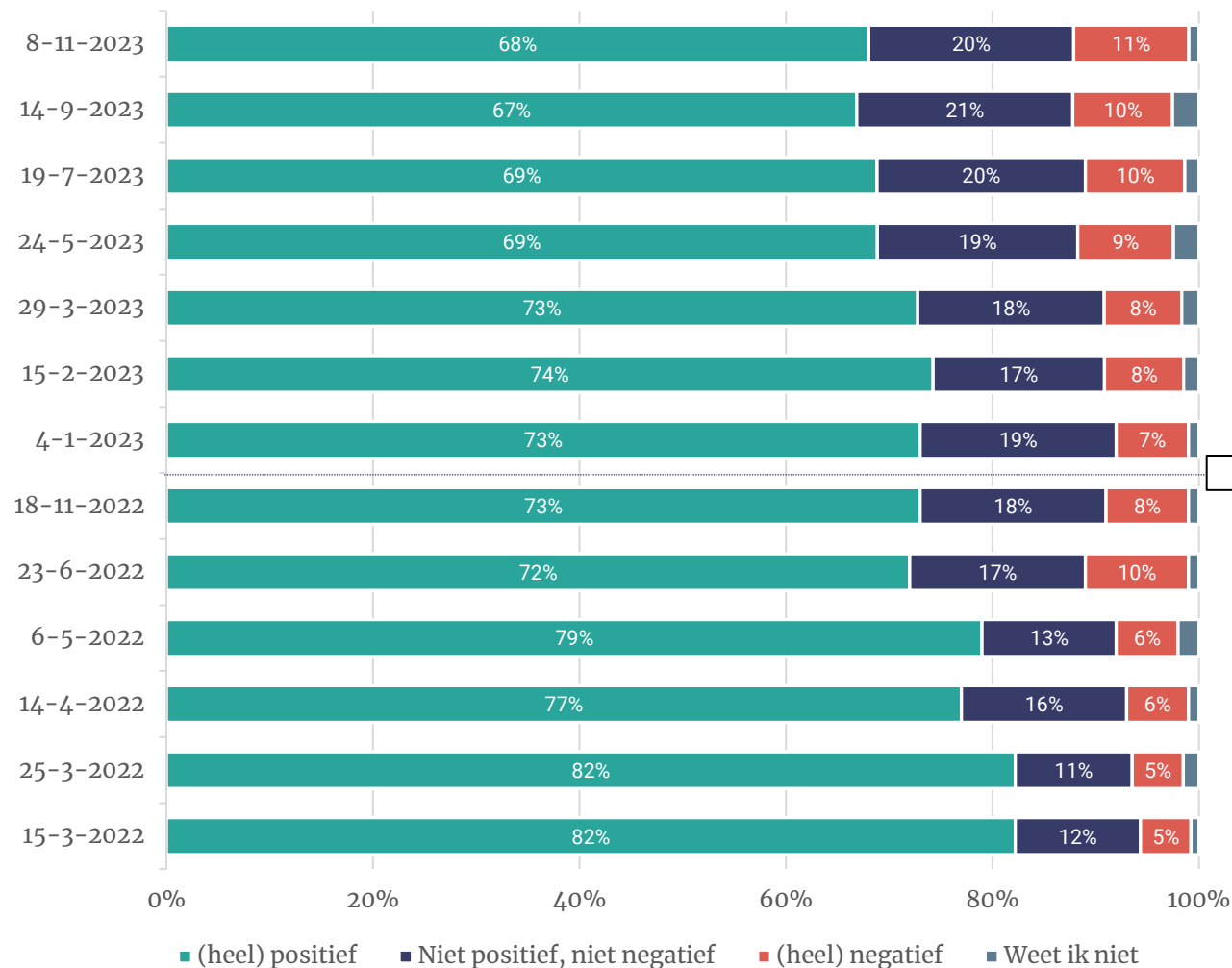
Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (1)

Zeven op de tien Nederlanders zijn positief over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne (68%).

Het aandeel Nederlanders dat positief is, daalt sinds februari '23. Daarvoor was het lange tijd relatief stabiel tussen 72 en 74 procent. Het aandeel Nederlanders dat positief is over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is sinds mei '23 wel stabiel gebleven.

Een vijfde is niet positief, maar ook niet negatief over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland (20%). Elf procent is (heel) negatief. Dit is gelijk aan de vorige drie metingen, maar ligt significant hoger dan de overige metingen (met uitzondering van de meting van 23 juni '22).

Figuur 1. Hoe positief of negatief vind je het dat vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland worden opgevangen? Basis: Alle Nederlanders n=1.048

2023

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (2)

Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen op verschillende manieren in Nederland opgevangen worden. Zeven op de tien Nederlanders geven aan dat ze de voorkeur geven aan opvang van vluchtelingen uit Oekraïne op zoveel mogelijk locaties verspreid over het land (70%). Dit is hoger dan in de metingen van maart '23 en mei '23 (beide 65%), maar gelijk aan de andere metingen. Daarnaast verkiest een even grote groep de kleinschalige locaties boven de grootschalige locaties (68%) voor langdurige opvang. Dit is stabiel sinds de meting van 14 april '22 (65%), met uitzondering van de vorige meting (63%) en die van 6 mei '22 (62%).

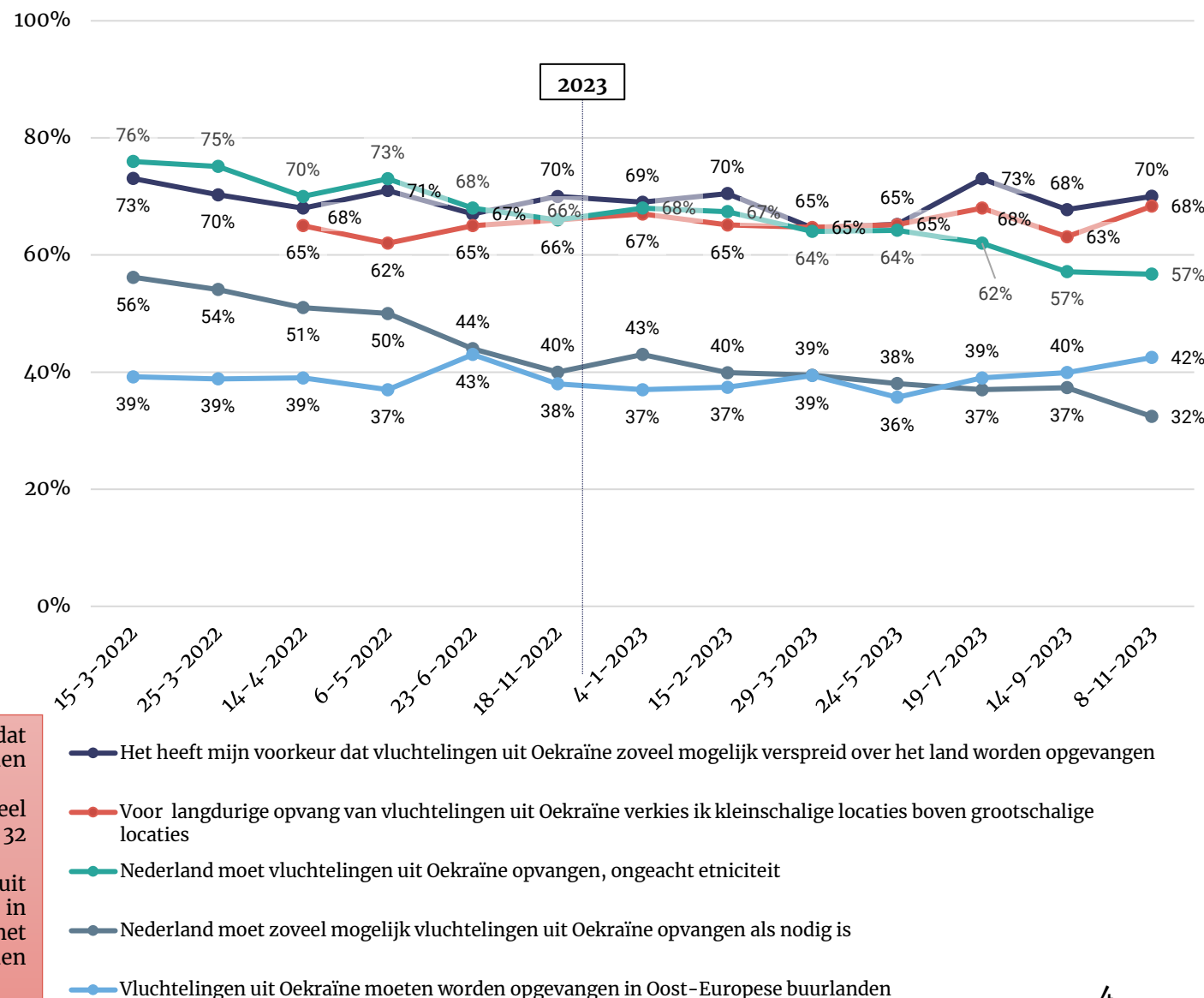
Bijna zes op de tien inwoners (57%) vinden dat Nederland vluchtelingen uit Oekraïne moet opvangen, ongeacht hun etniciteit. Dit is sinds het begin van de meting langzaam aan het afnemen, en momenteel het laagst sinds het begin van de metingen (76% in maart '22).

In deze nieuwste peiling vindt een derde dat Nederland zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig is (32%). Dit is minder dan alle voorgaande metingen.

Bij de eerste meting, anderhalf jaar geleden, vond 39 procent dat vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen moeten worden in Oost-Europese buurlanden, in de huidige meting is dit 42 procent. Dit aandeel is in de tussentijd nagenoeg stabiel gebleven, met een uitschieter naar boven in juni '22 (43%) en naar beneden in mei '23 (36%).

- Zes op de tien inwoners van het westen exclusief de drie grote steden (62%) vinden dat Nederland vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen, ongeacht etniciteit. In het noorden ligt dit aanzienlijk lager (46%).
- De helft van de inwoners uit het zuiden (46%) vindt **niet** dat Nederland zoveel vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig is. In het oosten zijn inwoners met 32 procent duidelijk minder negatief over deze stelling.
- Acht op de tien inwoners van het noorden (78%) hebben de voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne verspreid over het land worden opgevangen. Beduidend hoger dan het aandeel in de drie grote steden (61%). Een op de tien inwoners van het zuiden (12%) geeft aan het (helemaal) oneens te zijn met de stelling, significant hoger ten opzichte van het noorden (3%).

Figuur 2. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? ^{1 2} Basis: Alle Nederlanders n=1.048

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (3)

Zeven op de tien vinden het goed dat hun gemeente vluchtelingen uit Oekraïne opvangt (72%). Dit is het laagste percentage sinds het begin van de metingen, en significant lager dan in de periode van voor mei '23. Hetzelfde beeld geldt voor het draagvlak voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in hun buurt. Momenteel is zeven op de tien Nederlanders (69%) het hier (helemaal) mee eens. Op het hoogtepunt lag dit boven de 80 procent.

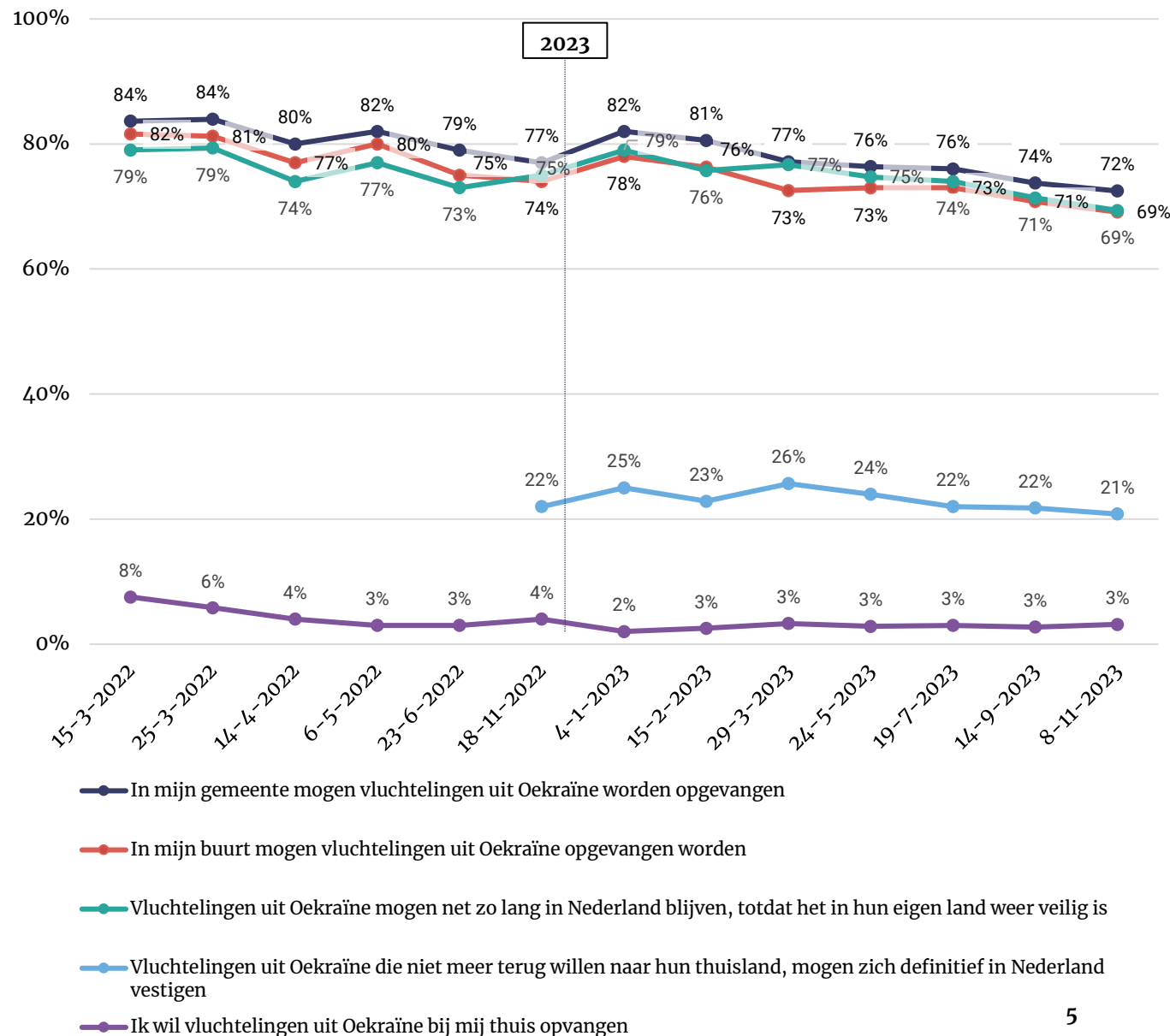
Met de stelling dat vluchtelingen uit Oekraïne net zo lang in Nederland mogen blijven, totdat het in hun eigen land weer veilig is, zijn ook zeven op de tien (69%) Nederlanders het (helemaal) eens. Dit is, met uitzondering van juni '22 en de vorige meting, lager dan alle voorgaande metingen.

Sinds de meting van 18 november '22 wordt aan Nederlanders gevraagd of vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland zich definitief in Nederland mogen vestigen. Bij deze meting is ruim een vijfde het hier (helemaal) mee eens (21%), dit is gelijk aan de vorige metingen, met uitzondering van een uitschieter in januari '23 (25%) maart '23 (26%). De helft van de inwoners (49%) is het oneens met deze stelling.

Ruim acht op de tien (84%) Nederlanders zien het niet zo zitten om vluchtelingen uit Oekraïne thuis op te vangen. Drie procent wil wel vluchtelingen uit Oekraïne bij hen thuis opnemen. Dit is stabiel sinds de meting van 14 april '22 (4%).

- Met de stelling of er vluchtelingen uit Oekraïne in de gemeente mogen worden opgevangen, zijn acht op de tien inwoners van het westen (79%) het (helemaal) mee eens. In het zuiden ligt dit aandeel beduidend lager (65%).
- Driekwart van de inwoners van het westen (76%) en het noorden (76%) vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne bij hun in de buurt opgevangen mogen worden. In het zuiden delen zes op de tien deze mening (59%), wat aanzienlijk lager is. Inwoners van het zuiden zijn vaker neutraal (23%) dan inwoners in het noorden (10%).

Figuur 3. in hoeverre ben je het eens of oneens met deze stellingen?²³ Basis: Alle Nederlanders n=1.048

Richtlijn tijdelijke bescherming (1)

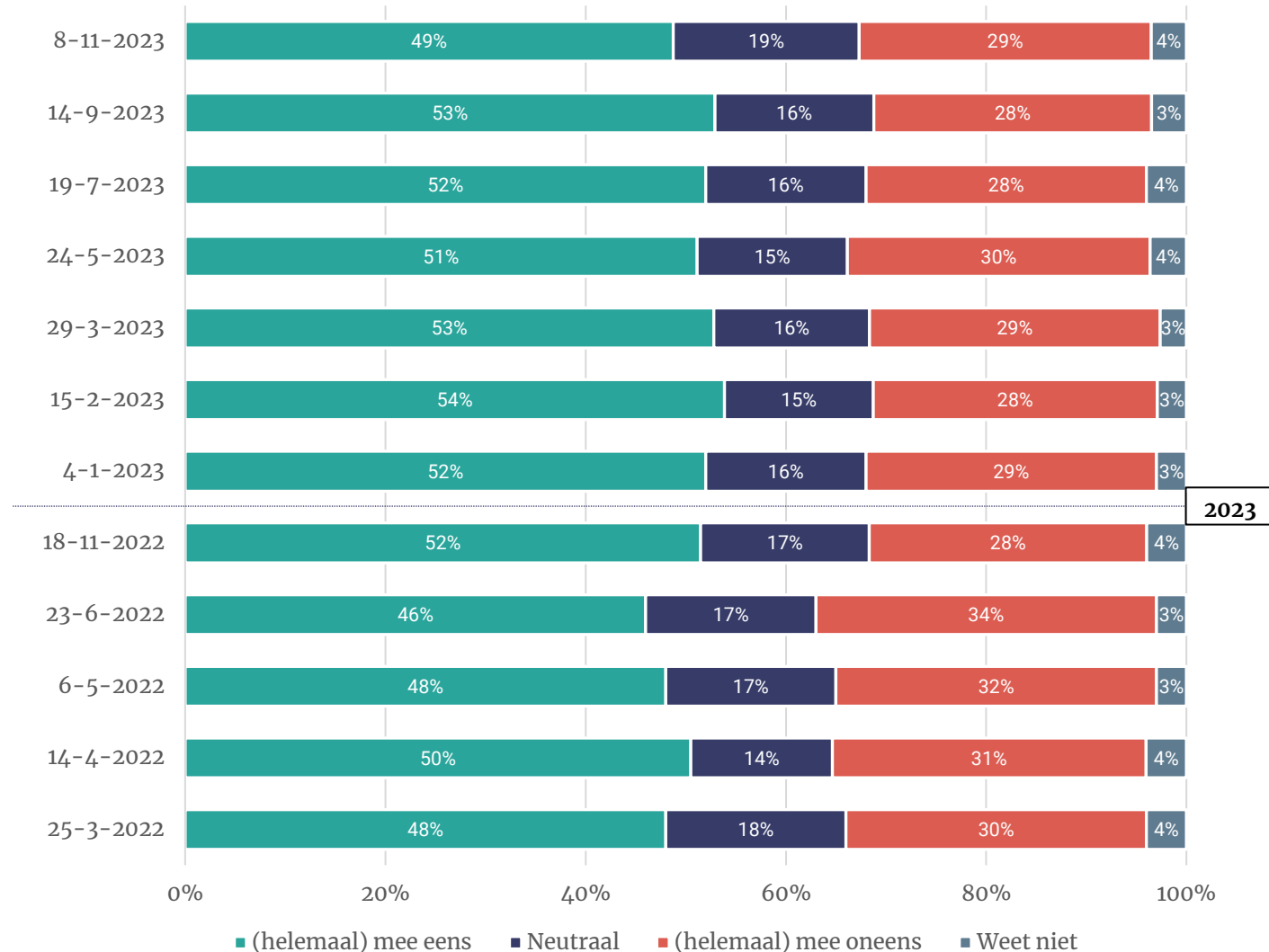
“Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen tijdelijke bescherming krijgen in Nederland door de Richtlijn Tijdelijke Bescherming van de Europese Unie. Deze tijdelijke bescherming geeft vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland recht op opvang, medische zorg en onderwijs voor minderjarige kinderen. Daarnaast biedt deze richtlijn de mogelijkheid aan vluchtelingen uit Oekraïne om in Nederland te werken. Deze richtlijn geldt alleen voor vluchtelingen uit Oekraïne en niet voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen.”

Inwoners kregen na deze uitleg de vraag of zij het logisch vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen.

Bij de huidige meting geeft de helft van de Nederlanders (49%) aan dat ze het logisch vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen. Drie op de tien inwoners zijn het hier (helemaal) mee oneens (29%). Deze verhoudingen zijn vergelijkbaar met de afgelopen metingen.

- In het westen vindt ruim de helft (54%) dat het logisch is dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen. Dit is beduidend hoger dan het aandeel in de drie grote steden (40%).

Figuur 5. Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen?⁴ Basis: Alle Nederlanders; n=1.048

Richtlijn tijdelijke bescherming (2)

Doordat vluchtelingen uit Oekraïne onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming vallen, komen zij in aanmerking voor onderwijs, opvang, medische zorg en een werkplek. Aan Nederlanders vroegen wij hoe logisch zij het vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne deze rechten hebben.

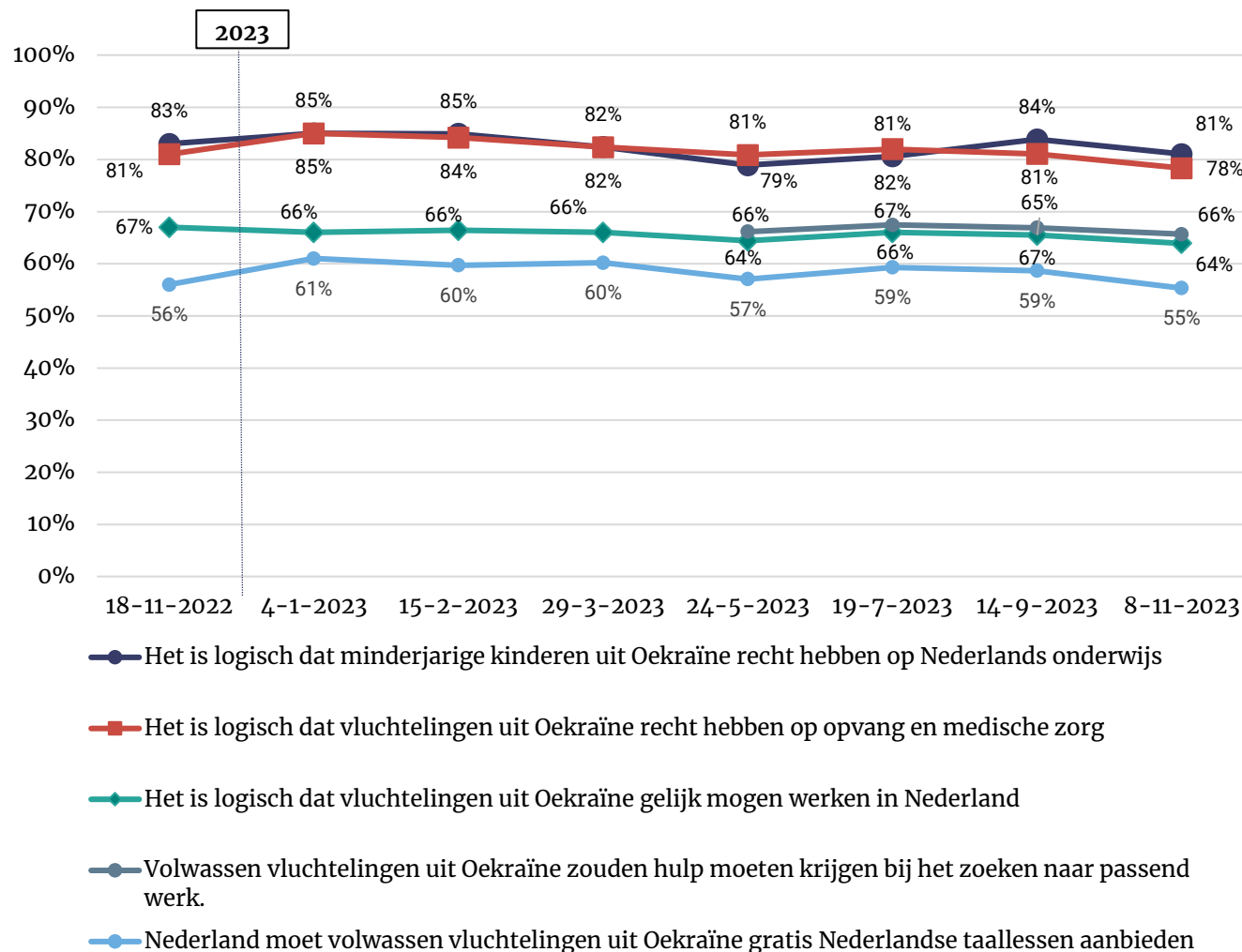
Ruim acht op de tien Nederlanders vinden het logisch dat minderjarige kinderen uit Oekraïne recht hebben op Nederlands onderwijs (81%). Na een lichte stijging begin '23 en een daling bij de meting van mei (79%), is het deze meting weer gestegen en gelijk aan het niveau van eind 2022. Een even grote groep vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg (78%). Deze stelling is na een piek in de eerste twee maanden van 2023 stabiel gebleven rond de 80 procent. Dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken in Nederland, vindt twee derde (heel) logisch (64%), een vergelijkbare groep vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne begeleiding moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk. Over alle metingen is dit nagenoeg stabiel gebleven rond de 66 procent.

Met de stelling dat Nederland volwassen vluchtelingen uit Oekraïne gratis Nederlandse taallessen moet aanbieden, zijn bijna zes op de tien Nederlanders het (helemaal) eens (55%). Tussen de eerste twee peilingen (november '22 en januari '23) waarin deze vraag is gesteld, steeg dit aandeel van 56 naar 61 procent, waarna de uitkomst stabiel is gebleven. De daling naar 55 procent bij de huidige meting is geen significant verschil ten opzichte van de vorige meting.

In de voorgaande sheet staat vermeld dat in het westen het hoogste percentage inwoners het logisch vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan andere vluchtelingen (54%). Dit is beperkt terug te zien in de houding ten aanzien van de specifieke onderdelen van deze richtlijn, namelijk alleen bij het recht op werk.

- In het westen vindt, in vergelijking tot het noorden, een groter deel van de inwoners dat het logisch is dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken in Nederland (70% tegenover 51%).

Figuur 6. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?^{5 6} Basis: Alle Nederlanders; n=1.048

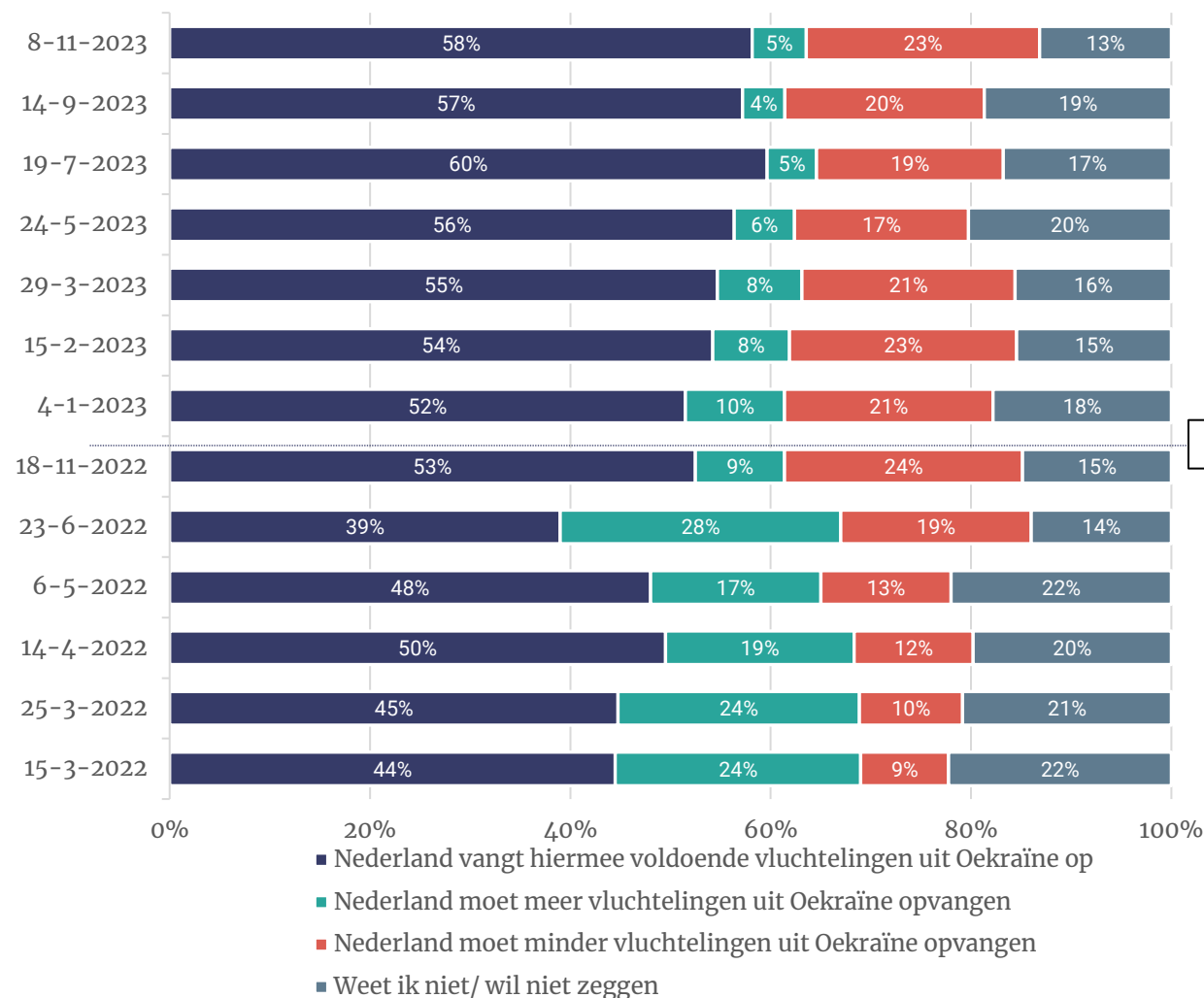
Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

De vraag of Nederland voldoende vluchtelingen uit Oekraïne opvangt, is sinds de eerste peiling met enige regelmaat gewijzigd ten aanzien van het aantal opvangplekken dat wordt voorbereid. Tussen maart en juni '22 werd er gesproken over 50.000 opvangplekken. In november '22 is dit verhoogd tot 75.000 plekken. Inmiddels zijn dit er 97.000 geworden. Doordat het aantal opvangplekken in de stelling varieert, is een zuivere vergelijking over de gehele periode niet mogelijk.

Nu er 97.000 opvangplekken worden gerealiseerd, vinden bijna zes op de tien inwoners dat Nederland hiermee voldoende vluchtelingen opvangt (58%). Een kwart vindt dat Nederland minder vluchtelingen moet opvangen (23%) en een klein deel (5%) vindt dat Nederland meer vluchtelingen op moet vangen. Dit beeld is niet wezenlijk verschillend van de vorige metingen, toen het nog over 75.000 plekken ging.

Tussen juni en november '22, toen het aantal werd bijgesteld van 50.000 naar 75.000 zagen we wel een duidelijke verandering in de mening van Nederlanders over de vraag. Het aandeel dat vond dat Nederland voldoende vluchtelingen uit Oekraïne opnam steeg van 39 naar 53 procent en het aandeel dat vond dat Nederland minder vluchtelingen moest opnemen daalde van 28 naar 9 procent.

Figuur 8. Gemeenten, veiligheidsregio's en de Rijksoverheid bereiden de opvang van 97.000 vluchtelingen uit Oekraïne voor. Welke stelling geeft jouw gevoel hierover het beste weer ⁷. Basis: Alle Nederlanders; n=1.048

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (1)

Ruim vier op de tien Nederlanders (45%) vertrouwen erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Na de eerste drie metingen kende het vertrouwen een lichte daling, waarna het beeld stabiel is gebleven.

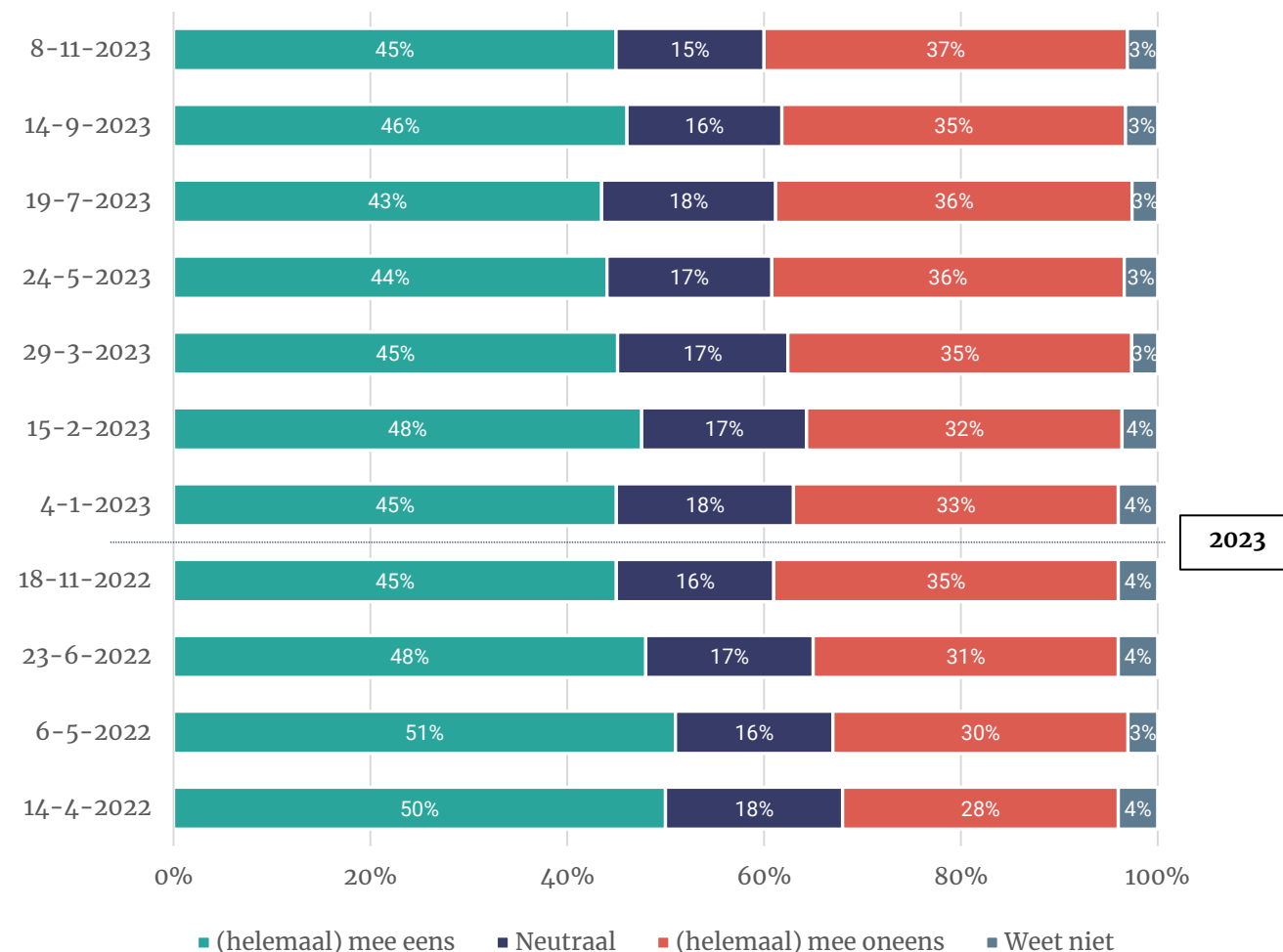
Ruim een op de drie is het (helemaal) oneens (37%) met de stelling, en heeft er dus geen vertrouwen in. Na kleine dip tijdens de eerste twee metingen van '23, is dit in de daaropvolgende metingen gestabiliseerd rond de 35 procent.

Aan de respondenten is vervolgens gevraagd of ze hun mening konden toelichten. Of inwoners nu wel of geen vertrouwen hebben in de toewijzing zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen, over een ding zijn ze het eens: het is een lastige opdracht. *“Wanneer je een bepaalde groep voorrang geeft, gaat dat altijd ten koste van andere groepen.”* aldus een respondent.

Daarnaast zijn er mensen die het oneerlijk vinden. Zo zijn er andere groepen in Nederland die al langer wachten op een woning, maar nu nog steeds niet aan de beurt komen. Een respondent zegt hier het volgende over: *“Dan gaat het ten koste van andere vluchtelingen en Nederlanders die ook een betaalbare woning zoeken. Er moet meer gebouwd worden in de goedkope woningen en niet in villa's.”*

Tot slot zijn er nog inwoners die geen vertrouwen hebben: *“Ik vertrouw daar niet op helaas. In mijn omgeving is gebleken dat jong volwassenen niet of nauwelijks aan onderdak komen, waar Oekraïners wel onderdak kregen.”*

Figuur 9. Ik vertrouw erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Basis: Alle Nederlanders; n=1.048

2023

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (2)

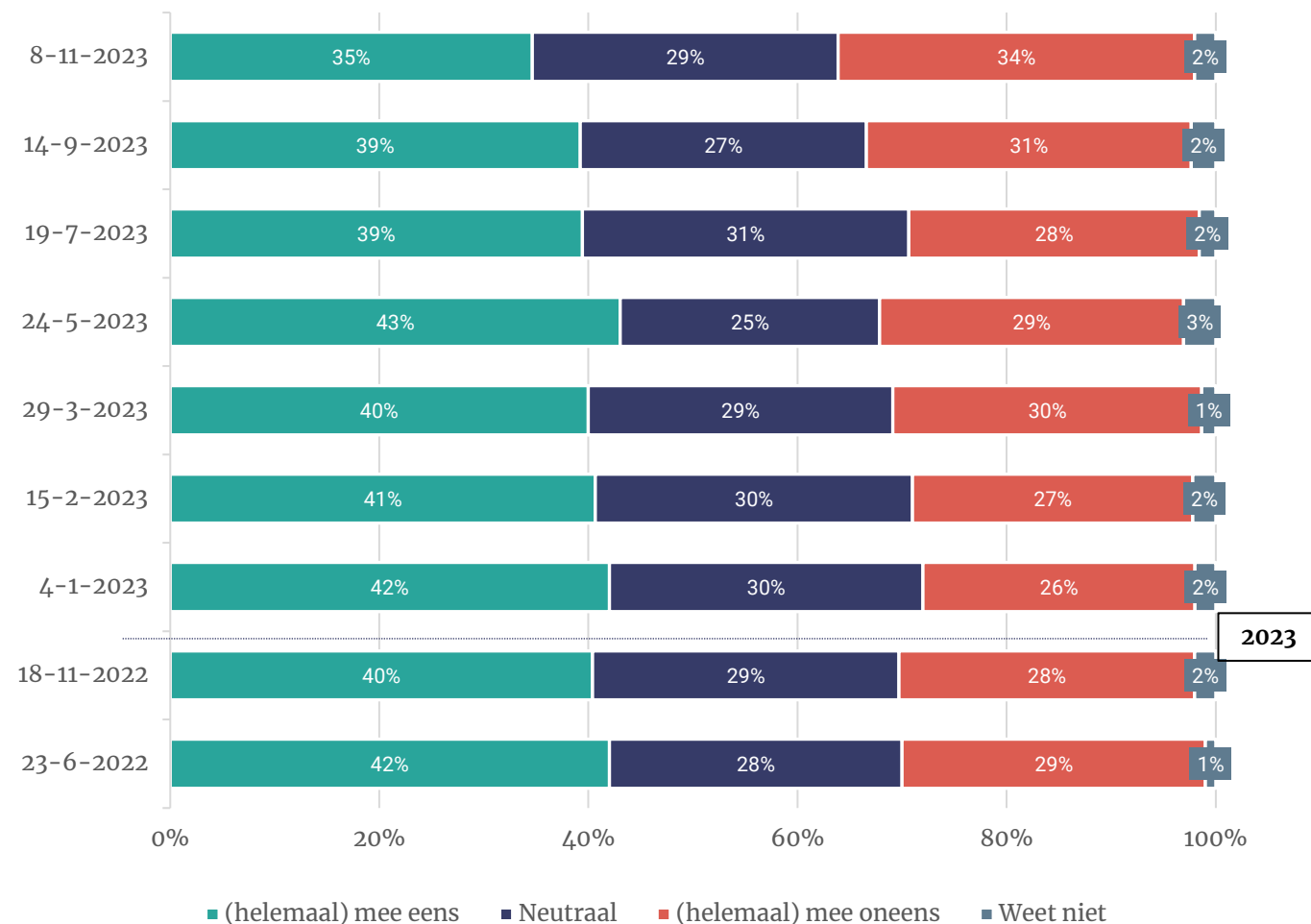
“Het kabinet neemt maatregelen om woonruimte beschikbaar te kunnen stellen voor mensen die snel een woning nodig hebben. Bijvoorbeeld door te investeren in nieuwe flexibele woningen en het ombouwen van lege kantoren. Ook vluchtelingen uit Oekraïne – die nu in de (nood)opvang zitten en niet terug kunnen keren naar hun eigen land – komen hiervoor in aanmerking.”

Inwoners kregen na deze uitleg de vraag of zij het begrijpelijk vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd.

Ongeveer een op de drie heeft hier begrip voor (35%). Een even grote groep is het (helemaal) oneens met de stelling (34%). Het aandeel inwoners dat er begrip voor heeft is gedaald ten opzichte van de vorige meting (toen 39%).

Sinds de meting van 23 juni '22 waren de verhoudingen tussen inwoners die het eens of juist oneens waren met de stelling stabiel gebleven, waarbij er zo'n 13 procent meer inwoners het eens waren dan oneens. Bij de huidige meting zijn eens en oneens echter nagenoeg in evenwicht, wat dus een duidelijke daling in het draagvlak is.

Figuur 10. Het is begrijpelijk dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd. Basis: Alle Nederlanders; n=1.048

Gevolgen komst vluchtelingen uit Oekraïne

De komst van vluchtelingen uit Oekraïne kan verschillende gevolgen hebben voor de Nederlandse samenleving. Bij de meting van november '23 denken acht op de tien inwoners dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne zal leiden tot meer krapte op de woningmarkt. Dit is stabiel sinds de meting van 23 juni '22. Over de gehele meetperiode kennen de meeste gevolgen een stabiel beeld. De verhoogde saamhorigheid vormt hier een uitzondering op. Bij de huidige meting denkt een op de zes inwoners dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne leidt tot verhoogde saamhorigheid. Sinds de eerste meting van maart '22 is dit aanzienlijk gedaald (41%). Het percentage inwoners dat een verhoogd gevoel van saamhorigheid noemt, is pas sinds juni '22 gestabiliseerd.

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de meting van 14 september en 8 november.

Betekent dat meer mensen een gevolg als waarschijnlijk zien.

Betekent dat minder mensen een gevolg als waarschijnlijk zien.

Tabel 1. Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n=1.048 ; *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland?													
	15-3-2022	25-3-2022	14-4-2022	6-5-2022	23-6-2022	18-11-2022	4-1-2023	15-2-2023	29-3-2023	24-5-2023	19-7-2023	14-9-2023	8-11-2023	14 september - 8 november
Meer krapte op de woningmarkt	74%	74%	80%	75%	80%	82%	77%	79%	79%	78%	82%	81%	80%	
Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen ⁸	-	61%	60%	59%	57%	55%	54%	54%	52%	51%	51%	50%	51%	
Een oplossing voor het tekort aan arbeidskrachten	45%	43%	43%	50%	47%	54%	52%	56%	52%	49%	54%	51%	50%	
Verhoogde saamhorigheid (bv. toename in vrijwilligerswerk)	41%	30%	30%	28%	20%	17%	22%	19%	22%	18%	17%	16%	15%	
Gevoel van onrust onder inwoners in Nederland ⁹	-	-	27%	28%	36%	33%	30%	31%	34%	34%	36%	29%	32%	
Een culturele verrijking van de samenleving	31%	26%	24%	25%	23%	26%	27%	27%	27%	26%	25%	24%	25%	
Overlast (bv. rondhangende mensen, delicten, gevoel van onveiligheid)	20%	17%	18%	15%	21%	20%	17%	17%	20%	18%	22%	22%	20%	
Anders	6%	5%	3%	4%	4%	4%	3%	4%	3%	3%	3%	3%	3%	
Ik verwacht geen gevolgen	6%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	4%	3%	

Informatievoorziening (1)

Zes op de tien inwoners hebben geen behoefte aan informatie over de verschillende onderwerpen rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen (59%). Dit beeld is sinds begin 2023 stabiel gebleven.

Inwoners die wel meer informatie willen, geven aan vooral behoefte te hebben aan informatie over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn (23%) en over welke mogelijkheden vluchtelingen hebben om deel te nemen aan de Nederlandse samenleving (18%). Ruim een anderhalf jaar na de eerste metingen is de informatiebehoefte over deze onderwerpen beduidend afgenomen (respectievelijk 31% en 30% op 25 maart '22). Ook bij de andere onderwerpen is er een duidelijke afname te zien in de informatiebehoefte van inwoners ten opzichte van de eerste drie metingen. In 2023 is het beeld gestabiliseerd.

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de meting van 14 september en 8 november.

- Betekent dat meer mensen over een onderwerp informatie willen.
- Betekent dat minder mensen over een onderwerp informatie willen.

- Zeven op de tien inwoners van het zuiden hebben geen behoefte aan meer informatie (69%). Dit ligt beduidend hoger dan het aandeel in het westen (56%) en het oosten (56%).

Tabel 2. Over welke onderwerpen wil je meer informatie?
Basis: Alle Nederlanders; n=1.048; Meerdere antwoorden mogelijk

	Over welke onderwerpen wil je meer informatie?													
	15-3-2022	25-3-2022	14-4-2022	6-5-2022	23-6-2022	18-11-2022	4-1-2023	15-2-2023	29-3-2023	24-5-2023	19-7-2023	14-9-2023	8-11-2023	14 september - 8 november
Welke mogelijkheden vluchtelingen uit Oekraïne hebben om deel te nemen aan de Nederlandse samenleving	37%	30%	27%	27%	23%	21%	19%	17%	17%	18%	17%	16%	18%	
Over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn ¹⁰	-	31%	29%	26%	25%	25%	22%	23%	24%	22%	22%	21%	23%	
Over de opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland en in mijn omgeving	28%	24%	22%	20%	18%	16%	15%	16%	16%	14%	14%	14%	14%	
Over de aanpak van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne	27%	22%	20%	18%	15%	15%	14%	12%	14%	14%	14%	12%	12%	
Wat ik zelf kan doen om vluchtelingen uit Oekraïne te helpen	21%	18%	13%	15%	8%	8%	7%	8%	6%	7%	7%	5%	6%	
Opvang van alleenstaande minderjarigen vluchtelingen uit Oekraïne	16%	13%	11%	11%	9%	8%	9%	7%	8%	9%	7%	7%	8%	
Anders	2%	2%	3%	3%	3%	2%	1%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	
Ik heb geen behoefte aan meer informatie	41%	42%	46%	48%	53%	56%	59%	59%	58%	59%	60%	62%	59%	
Weet ik niet	4%	4%	5%	4%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	3%	4%	4%	

Informatievoorziening (2)

Als inwoners meer informatie willen over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, zoeken ze nog steeds in de eerste plaats bij de Rijksoverheid (50%). Sinds de meting van 6 mei '22 is dit stabiel gebleven tussen de 53 en 50 procent, met een piek op 15 februari '23 (55%). Net als in de voorgaande metingen zoeken ruim vier op de tien informatie bij de gemeente (43%). Alleen tijdens de eerste drie metingen lag dit significant hoger (tussen 51% en 47%).

Drie procent zoekt informatie op bij het Rode Kruis. Dit is een daling ten opzichte van de vorige meting (toen 6%). Het percentage dat bij het Rode Kruis naar informatie zocht is lange tijd stabiel gebleven, na een eerdere daling tussen april '22 en mei '22. Tot slot weten bijna drie op de tien inwoners (26%) niet waar ze informatie moeten zoeken over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Dit is vergelijkbaar met de vorige meting.

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de meting van 14 september en 8 november.

- Betekent dat meer mensen bij de organisatie informatie opzoeken.
- Betekent dat minder mensen bij de organisatie informatie opzoeken.

- Als inwoners van het zuiden meer informatie willen over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, dan zoekt twaalf procent deze informatie op bij de immigratie en Naturalisatie Dienst (IND). Significant minder inwoners van het westen zoeken hier informatie op (5%)

Tabel 3. Als je meer informatie wil over de Nederlandse opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, bij welke organisatie(s) zoek je deze informatie dan op? Basis: Alle Nederlanders; n=1.048 ; Meerdere antwoorden mogelijk

	Bij welke organisaties zoek je informatie over de Nederlandse opvang van vluchtelingen uit Oekraïne?													
	15-3-2022	25-3-2022	14-4-2022	6-5-2022	23-6-2022	18-11-2022	4-1-2023	15-2-2023	29-3-2023	24-5-2023	19-7-2023	14-9-2023	8-11-2023	14 september - 8 november
Op Rijksoverheid.nl	56%	55%	56%	52%	52%	52%	52%	55%	53%	50%	50%	53%	50%	
Bij mijn gemeente	51%	47%	48%	46%	44%	43%	42%	45%	42%	41%	41%	43%	43%	
VluchtelingenWerk	24%	23%	18%	16%	19%	16%	16%	17%	16%	17%	17%	16%	16%	
Rode kruis	13%	12%	10%	7%	8%	5%	6%	6%	4%	5%	5%	6%	3%	
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	13%	14%	13%	14%	16%	14%	15%	16%	13%	13%	13%	13%	14%	
Bij mijn Veiligheidsregio	6%	5%	4%	5%	5%	5%	4%	5%	4%	4%	4%	3%	3%	
VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR	6%	5%	4%	4%	4%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	3%	
Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND)	5%	8%	6%	7%	9%	8%	8%	10%	9%	7%	8%	8%	8%	
Leger des Heils	4%	3%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	2%	1%	2%	2%	
Bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	3%	3%	3%	3%	3%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Anders	7%	7%	8%	10%	9%	8%	7%	7%	10%	7%	9%	9%	7%	
Weet ik niet	19%	21%	21%	22%	23%	24%	25%	23%	24%	29%	27%	24%	26%	

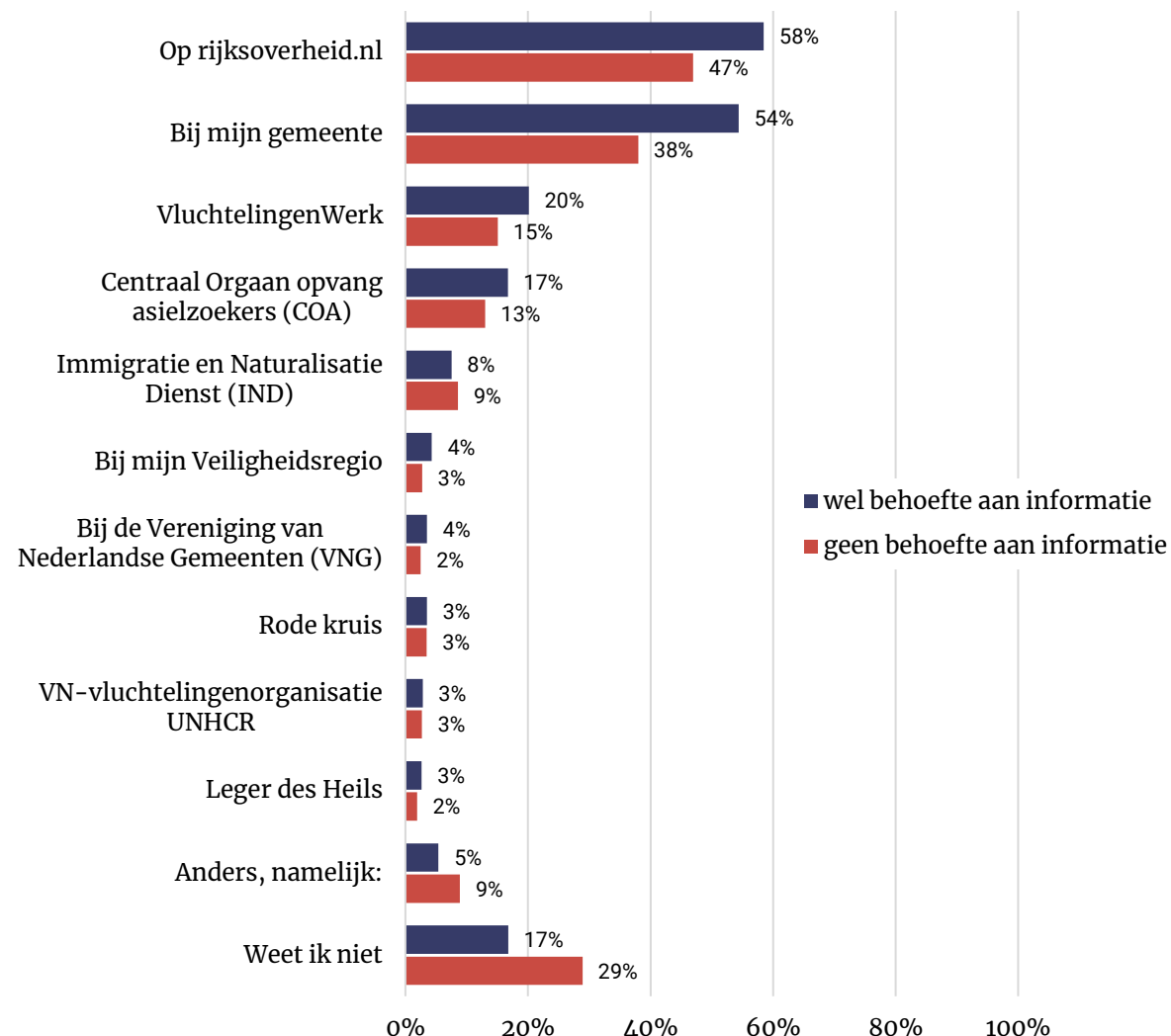
Informatievoorziening (3)

Tot slot onderzochten we nog of er een verschil is in de organisaties waar inwoners hun informatie zoeken tussen inwoners die wel aangeven behoefte te hebben aan meer informatie over de opvang van Oekraïense vluchtelingen, en inwoners die geen informatiebehoefte hebben.

Hieruit blijkt dat inwoners die wel behoefte hebben aan informatie in verhouding vaker op Rijksoverheid.nl (58%) of bij hun gemeente (54%) kijken voor informatie. Onder inwoners die geen behoefte hebben aan informatie ligt dit aanzienlijk lager (resp. 47% en 38%).

Bijna drie op de tien van de groep die geen behoefte hebben aan informatie (29%), geven aan niet te weten bij welke organisaties zij informatie zouden opzoeken. Dit ligt beduidend hoger dan onder de inwoners die wel behoefte hebben aan informatie (17%).

Figuur 11. Behoefte aan informatie naar waar men hun informatie opzoekt. Basis: Alle Nederlanders; n=1.048

Bijlage A – Data flitspeilingen

2022

- Peiling 1: 14 – 15 maart
- Peiling 2: 24 – 25 maart
- Peiling 3: 13 – 14 april
- Peiling 4: 5 – 6 mei
- Peiling 5: 22 – 23 juni
- Peiling 6: 17 – 18 november

2023

- Peiling 7: 3 – 4 januari
- Peiling 8: 14 – 15 februari
- Peiling 9: 28 – 29 maart
- Peiling 10: 23 – 24 mei
- Peiling 11: 18 – 19 juli
- Peiling 12: 13 – 14 september
- Peiling 13: 7 – 8 november

Bijlage B - Eindnoten

- ¹ De stelling ‘Voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties’ is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 14 april.
- ² De stelling ‘Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen’ is licht gewijzigd tijdens de meting van 24 mei 2023. Oorspronkelijk was de stelling: ‘Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen op zoveel mogelijk locaties verspreid over het land’. Hierdoor is een zuivere 1-op-1 vergelijking tussen de metingen van voor 24 mei 2023 daarna niet mogelijk.
- ³ De stelling ‘Vluchtelingen uit Oekraïne mogen langer dan een jaar in Nederland worden opgevangen’ is sinds de meting van 23 juni 2022 niet opnieuw uitgevraagd. De stelling ‘vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, mogen zich definitief in Nederland vestigen’ is voor het eerst tijdens de meting van 18 november 2022 uitgevraagd.
- ⁴ Sinds de meting van 18 november 2022 wordt er bij de stelling ‘Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen’ een extra toelichting gegeven. Door een lichte wijziging in de context waarin de vraag gesteld werd, zijn de uitkomsten van voor 18 november 2022 niet één op één te vergelijken met de uitkomsten daarna.
- ⁵ De stellingen van figuur 6 zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 18 november 2022.
- ⁶ De stelling ‘Volwassen vluchtelingen uit Oekraïne zouden hulp moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk’ is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 24 mei 2023.
- ⁷ Tijdens de meting van 18 november 2022 en 15 februari 2023 is het aantal opvangplekken in de vraagstelling gewijzigd. Hierdoor is een zuivere vergelijking van de uitkomst en over de gehele periode niet mogelijk. Tijdens de meting van 24 mei 2023 zijn de antwoordopties aangepast; ‘uit Oekraïne’ is nu toegevoegd aan de antwoordopties. Sinds september ‘23 wordt er gesproken over opvangplekken voor 97.000 vluchtelingen.
- ⁸ Het mogelijke gevolg ‘Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen’ is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 25 maart 2022.
- ⁹ Het mogelijke gevolg ‘Gevoel van onrust onder inwoners in Nederland’ is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 14 april 2022.
- ¹⁰ Het onderwerp ‘over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn’ waarover men mogelijk meer informatie wil, is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 25 maart 2022.

Bijlage C – Tabellen Figuur 2

Bijlage bij figuur 2-stelling 1

	Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen. ²												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	73%	70%	68%	71%	67%	70%	69%	70%	65%	65%	73%	68%	70%
neutraal	17%	18%	20%	16%	19%	17%	19%	17%	21%	20%	16%	20%	18%
(helemaal) mee oneens	7%	7%	9%	9%	10%	9%	8%	8%	11%	9%	8%	8%	8%
weet niet/ geen mening	3%	5%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	6%	3%	5%	4%

Bijlage bij figuur 2-stelling 2

	Voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties ¹										
	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	65%	62%	65%	66%	67%	65%	65%	65%	68%	63%	68%
neutraal	18%	22%	20%	19%	19%	21%	20%	17%	18%	18%	18%
(helemaal) mee oneens	8%	6%	8%	6%	7%	7%	7%	9%	8%	9%	7%
weet niet/ geen mening	8%	10%	7%	8%	7%	6%	8%	8%	5%	9%	7%

Bijlage bij figuur 2-stelling 3

	Nederland moet vluchtelingen uit Oekraïne opvangen, ongeacht etniciteit												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	76%	75%	70%	73%	68%	66%	68%	67%	64%	64%	62%	57%	57%
neutraal	16%	15%	17%	17%	17%	20%	20%	19%	20%	18%	20%	21%	22%
(helemaal) mee oneens	7%	8%	11%	10%	13%	13%	11%	13%	14%	15%	16%	20%	19%
weet niet/ geen mening	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	3%	2%	2%	2%

Bijlage bij figuur 2-stelling 4

	Nederland moet zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne opvangen als nodig is												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	56%	54%	51%	50%	44%	40%	43%	40%	39%	38%	37%	37%	32%
neutraal	25%	25%	25%	25%	24%	26%	24%	26%	26%	27%	26%	27%	28%
(helemaal) mee oneens	17%	19%	23%	25%	30%	33%	32%	33%	33%	33%	36%	34%	39%
weet niet/ geen mening	1%	1%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	3%	1%	1%	1%

Bijlage bij figuur 2-stelling 5

	Vluchtelingen uit Oekraïne moeten worden opgevangen in Oost-Europese buurlanden												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	39%	39%	39%	37%	43%	38%	37%	37%	39%	36%	39%	40%	42%
neutraal	32%	33%	32%	35%	33%	37%	35%	39%	35%	36%	36%	35%	37%
(helemaal) mee oneens	27%	27%	26%	26%	23%	23%	27%	22%	24%	25%	22%	21%	19%
weet niet/ geen mening	1%	2%	3%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	4%	2%	3%	2%

Bijlage D – Tabellen Figuur 3

Bijlage bij figuur 3-stelling 1

	In mijn gemeente mogen vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	84%	84%	80%	82%	79%	77%	82%	81%	77%	76%	76%	74%	72%
neutraal	10%	10%	12%	11%	11%	14%	10%	11%	14%	13%	13%	13%	16%
(helemaal) mee oneens	5%	4%	6%	6%	8%	7%	6%	7%	7%	9%	9%	9%	10%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	3%	2%

Bijlage bij figuur 3-stelling 2

	In mijn buurt mogen vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen worden												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	82%	81%	77%	80%	75%	74%	78%	76%	73%	73%	73%	71%	69%
neutraal	11%	11%	13%	11%	14%	15%	12%	13%	16%	14%	14%	15%	18%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	8%	8%	10%	9%	9%	9%	10%	11%	11%	12%	12%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	2%	1%

Bijlage bij figuur 3-stelling 3

	Vluchtelingen uit Oekraïne mogen net zo lang in Nederland blijven, totdat het in hun eigen land weer veilig is												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	79%	79%	74%	77%	73%	75%	79%	76%	77%	75%	74%	71%	69%
neutraal	14%	13%	15%	15%	15%	14%	12%	14%	12%	11%	15%	15%	16%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	8%	7%	11%	9%	8%	9%	10%	11%	10%	12%	13%
weet niet/ geen mening	2%	2%	3%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	3%	2%	1%	2%

Bijlage bij figuur 3-stelling 4

	Vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, mogen zich definitief in Nederland vestigen ³							
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	22%	25%	23%	26%	24%	22%	22%	21%
neutraal	26%	27%	29%	28%	27%	25%	24%	28%
(helemaal) mee oneens	50%	46%	46%	44%	46%	51%	51%	49%
weet niet/ geen mening	2%	3%	2%	2%	4%	3%	4%	2%

Bijlage bij figuur 3-stelling 5

	Ik wil vluchtelingen uit Oekraïne bij mij thuis opvangen												
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	8%	6%	4%	3%	3%	4%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
neutraal	19%	16%	10%	13%	10%	9%	11%	10%	9%	8%	8%	7%	10%
(helemaal) mee oneens	68%	72%	79%	79%	83%	83%	82%	83%	84%	84%	85%	86%	84%
weet niet/ geen mening	5%	6%	7%	5%	4%	4%	5%	4%	3%	5%	3%	4%	3%

Bijlage E – Tabellen Figuur 4

Bijlage bij figuur 4-stelling 1

	Het is logisch dat minderjarige kinderen uit Oekraïne recht hebben op Nederlands onderwijs ⁵							
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	83%	85%	85%	82%	79%	81%	84%	81%
neutraal	11%	8%	9%	10%	12%	12%	10%	11%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	5%	7%	8%	6%	6%	7%
weet niet/ geen mening	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%

Bijlage bij figuur 4-stelling 2

	Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg ⁵							
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	81%	85%	84%	82%	81%	82%	81%	78%
neutraal	11%	10%	9%	11%	10%	12%	12%	13%
(helemaal) mee oneens	7%	5%	6%	6%	7%	6%	6%	8%
weet niet/ geen mening	1%	0%	0%	0%	2%	0%	1%	1%

Bijlage bij figuur 4-stelling 3

	Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken in Nederland ⁵							
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	67%	66%	66%	66%	64%	66%	65%	64%
neutraal	18%	18%	18%	17%	17%	17%	17%	20%
(helemaal) mee oneens	14%	13%	14%	16%	15%	15%	16%	16%
weet niet/ geen mening	1%	2%	2%	1%	3%	2%	2%	1%

Bijlage bij figuur 4-stelling 4

	Volwassen vluchtelingen uit Oekraïne zouden hulp moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk			
	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	66%	67%	67%	66%
neutraal	22%	20%	20%	22%
(helemaal) mee oneens	9%	11%	12%	10%
weet niet/ geen mening	3%	2%	2%	2%

Bijlage bij figuur 4-stelling 5

	Nederland moet volwassen vluchtelingen uit Oekraïne gratis Nederlandse taallessen aanbieden ⁵							
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23	8 november '23
(helemaal) mee eens	56%	61%	60%	60%	57%	59%	59%	55%
neutraal	26%	24%	23%	22%	23%	22%	23%	24%
(helemaal) mee oneens	17%	14%	15%	16%	17%	17%	17%	19%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	2%	3%	1%	2%	2%

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl